

Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансами в сучасних умовах розвитку

*Сибірцев Володимир Васильович¹, Кравченко Вікторія Петрівна²,
Подплетній Валерій Володимирович³*

Опубліковано	Секція	УДК
30.10.2023	Економіка	336.76:005:004

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10056988>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Метою дослідження є характеристика особливостей інформаційно-аналітичного забезпечення управління фінансами в сучасних умовах розвитку. Доведено, що інформаційно-аналітичне забезпечення стає важливим інструментом для системи управління фінансами в сучасних умовах. Завдяки цьому забезпеченню, компанії можуть оперативно реагувати на зміни в економічному середовищі, адаптуючи свої фінансові стратегії відповідно до поточної ситуації. Визначено, що за допомогою інформаційно-аналітичного забезпечення, менеджмент отримує можливість глибокого аналізу фінансових даних, що в свою чергу сприяє прийняттю обґрунтованих рішень. Охарактеризовано, що вміння ефективно працювати з інформацією, аналізувати її та швидко адаптувати свої стратегії до змінюваних умов — ключ до успіху в умовах сучасної глобалізованої економіки. Доведено, що в умовах жорсткої конкуренції і непередбачуваності ринку, швидкість прийняття обґрунтованих фінансових рішень є ключовим фактором успіху. Інформаційно-аналітичне забезпечення дозволяє оперативно отримувати актуальні дані, аналізувати їх та виробляти стратегії на основі отриманої інформації. Визначено основні виклики, які стоять перед системою інформаційно-аналітичного забезпечення управління фінансами. Встановлено, що інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансами в сучасних умовах розвитку відіграє основоположну роль, стаючи центральним елементом в ефективному управлінні фінансовими ресурсами та ризиками. Таке забезпечення дозволяє компаніям оперативно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі, адаптуючи свої стратегії та приймаючи виважені рішення. Доцільно зазначити, що інформаційно-аналітичне забезпечення сприяє розвитку корпоративного навчання, оскільки дозволяє ідентифікувати області, де можуть виникнути прогалини у знаннях або навичках, та здійснювати своєчасне навчання та підвищення кваліфікації співробітників.

¹доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Центральноукраїнський національний технічний університет, Проспект Університетський, 8, Кропивницький, 25006, Кіровоградська область, Україна, <http://orcid.org/0000-0003-0910-5266>

² доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Центральноукраїнський національний технічний університет, Проспект Університетський, 8, Кропивницький, 25006, Кіровоградська область, Україна, <http://orcid.org/0000-0003-4343-6296>

³доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Центральноукраїнський національний технічний університет, Проспект Університетський, 8, Кропивницький, 25006, Кіровоградська область, Україна, <http://orcid.org/0000-0001-5746-3370>

Ключові слова: цифрові технології, фінансовий ринок, фінанси, використання цифрових технологій, цифровізація

Information and analytical support for financial management in modern development conditions

Abstract. The purpose of the study is to outline the features of information and analytical support for money management in modern development conditions. It has been proven that information and analytical support is becoming an important tool in the financial management system in modern conditions. Thanks to this provision, companies can quickly respond to changes in the economic environment, adapting their financial strategies in accordance with the current situation. It has been determined that through information and analytical support, management gets the opportunity to deeply analyze financial data, which in turn contributes to making informed decisions. It is characterized that the ability to effectively work with information, analyze it and quickly adapt your strategies to changing conditions is the key to success in a modern globalized economy. It has been proven that in a highly competitive and unpredictable market, the speed of making informed financial decisions is a key success factor. Information and analytical support allows you to quickly obtain up-to-date data, analyze and produce strategies based on the information received. The main challenges facing the system of information and analytical support for financial management are identified. It has been established that information and analytical support for financial management in modern development conditions plays a fundamental role, becoming a central element in the effective management of financial resources and risks. Such support allows companies to quickly respond to changes in the external environment, adapting their strategies and making informed decisions. It is advisable to note that information and analytical support contributes to the development of corporate training, since it allows one to identify areas where gaps in knowledge or skills may arise and provide timely training and advanced training for employees.

Keywords: digital technologies, financial market, finance, use of digital technologies, digitalization

Вступ

Постановка проблеми. Світ постійно змінюється, а з ним і ринкові умови. Інформаційно-аналітичне забезпечення дозволяє компаніям оперативно реагувати на ці зміни, адаптуючи свої фінансові стратегії.

Сучасний світ перебуває у стані постійної динаміки та змін, які зокрема обумовлені глобалізацією, технологічним прогресом і зміною економічної ситуації. Ці фактори впливають на всі сфери життєдіяльності, зокрема на фінансову. У зв'язку з цим актуальність і важливість інформаційно-аналітичного забезпечення управління фінансами стає дедалі вищою. Інформаційно-аналітичні системи дозволяють прогнозувати ризики, асоційовані з фінансовою діяльністю, та розробляти стратегії їх мінімізації.

В умовах жорсткої конкуренції і непередбачуваності ринку, швидкість прийняття обґрунтованих фінансових рішень є ключовим фактором успіху. Інформаційно-аналітичне забезпечення дозволяє оперативно отримувати актуальні дані, аналізувати їх та виробляти стратегії на основі отриманої інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливі аспекти розвитку фінансових ринків розкривалися в роботах таких вчених як О. Барановський, І. Бланк, А. Кравцова, К. Мельникова, О. Мельников, О. Єрмошкіна, І. Зятковський, І. Журавльова, О. Ястремська, С. Мельник, С. Шинкар, О. Силкін, М. Криштанович, В. Франчук, А. Штангрет та інші. Однак ряд теорії і концепцій в сучасних умовах розвитку і недосконалого узагальнення

розуміння певних аспектів управління фінансами, досі залишаються не розкритими в повній мірі, що і зумовило вибір даної тематики і її сучасну актуальність.

Метою дослідження є характеристика особливостей інформаційно-аналітичного забезпечення управління фінансами в сучасних умовах розвитку.

Результати

Інформаційно-аналітичне забезпечення в сфері управління фінансами представляє собою комплексне поєднання технологій, методів та інструментів, які слугують для обробки, аналізу та інтерпретації фінансових даних. Цей інтегрований підхід дозволяє менеджменту отримати глибокий інсайт щодо фінансової діяльності, що, у свою чергу, сприяє прийняттю обґрунтованих рішень.

У сучасному динамічному бізнес-середовищі великі масиви даних потребують адекватного аналізу. Інформаційно-аналітичне забезпечення забезпечує такий аналіз за допомогою автоматизованих систем, які відслідковують, систематизують та агрегують інформацію, створюючи на її основі конкретні рекомендації [1-3].

Використовуючи інформаційно-аналітичне забезпечення, фахівці з фінансів можуть виявляти закономірності та тенденції, які були б непомітними при поверхневому аналізі. Дані, які проходять крізь ці системи, можуть розкрити можливості для оптимізації витрат, розробки нових фінансових стратегій або виявлення потенційних ризиків.

Сучасне інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансами стикається з рядом викликів, які значно впливають на його ефективність. Зокрема, швидке зростання обсягів даних, яке призводить до поняття Big Data, створює проблеми з їхнім зберіганням, обробкою та аналізом. Системи, що раніше були досить ефективними, тепер можуть бути перевантажені, внаслідок чого вони не забезпечують достатньої швидкості обробки інформації.

Крім того, питання безпеки даних стає все більш актуальним, оскільки кіберзлочинність зростає, а конфіденційна фінансова інформація часто стає мішенню атак. Без відповідних заходів забезпечення безпеки, інформаційно-аналітичні системи можуть стати уразливими для зовнішніх загроз. Додатково, проблема інтеграції джерел інформації ускладнюється через різноманітність систем і платформ, що використовуються в бізнесі [4-7]. Це призводить до необхідності синхронізації та агрегації даних з різних джерел, що може бути трудомістким і затратним процесом [8-10].

Науковий підхід до інформаційно-аналітичного забезпечення зорієнтований на постійний розвиток моделей аналізу, що використовуються для обробки фінансових даних. Це означає, що система не лише реагує на поточні зміни в економічному ландшафті, але й адаптується до майбутніх викликів, підтримуючи релевантність та ефективність управлінських рішень. Виділимо основні виклики, які стоять перед системою інформаційно-аналітичного забезпечення управління фінансами (рис.1).

Щоб ефективно задовольняти свої інформаційні потреби, суб'єкт управління повинен вибрати правильний інформаційно-аналітичний інструмент, регулярно його оновлювати та навчати своїх співробітників користуванню ним (табл.1).

Відтак, інформаційно-аналітичне забезпечення є важливим інструментарієм, який відіграє ключову роль в прогнозуванні фінансових потреб та ризиків. Завдяки глибокому аналізу даних та математичному моделюванню, ці системи дозволяють фахівцям передбачити можливі фінансові сценарії, що можуть розгортатися в майбутньому. Це особливо важливо в умовах невизначеності ринкових умов, коли компанії постійно стикаються з неочікуваними викликами. Крім того, інформаційно-аналітичне забезпечення сприяє створенню гolistичної картини бізнес-процесів

компанії. Це дозволяє узгоджувати фінансові стратегії з іншими напрямками діяльності підприємства, що веде до кращої координації дій та гармонійного розвитку бізнесу. Така цілісність у підходах забезпечує стабільність фінансової діяльності та її адаптивність до зовнішніх та внутрішніх викликів.

Рис.1. Основні виклики, які стоять перед системою інформаційно-аналітичного забезпечення управління фінансами

Таблиця 1

Напрями задоволення інформаційних потреб суб'єктів системи управління фінансами

Напрямок	Характеристика
Потреба при діагностиці фінансового стану	Суб'єкт управління може отримати загальний огляд своєї фінансової ситуації, виявити слабкі місця, визначити ступінь ліквідності, платоспроможності та інші ключові показники
Потреба при прогнозуванні та плануванні	Інформаційно-аналітичні інструменти дозволяють моделювати різні фінансові сценарії, що сприяє кращому плануванню бюджету та стратегічному прогнозуванню
Потреба в оптимізації ресурсів	Аналіз даних допомагає визначити, як ефективно розподіляти ресурси та вкладати кошти для досягнення максимального ефекту
Потреба у вивченні ринкових тенденцій	Системи можуть автоматизувати процес створення фінансових звітів для акціонерів, регуляторів та інших зацікавлених сторін, забезпечуючи прозорість діяльності

Потреба в оцінюванні ризиків	Сучасні системи мають інструменти для оцінки різних фінансових ризиків, дозволяючи суб'єкту управління адекватно реагувати на них
------------------------------	---

Не менш важливим є те, що інформаційно-аналітичне забезпечення допомагає підвищити довіру до управлінських рішень з боку зацікавлених сторін, таких як акціонери, кредитори та партнери. Оскільки ці рішення базуються на об'єктивних даних та глибокому аналізі, вони викликають більше довіри і, як результат, можуть сприяти залученню інвестицій та підтримці стейкхолдерів.

Висновки

Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансами в сучасних умовах розвитку відіграє основоположну роль, стаючи центральним елементом в ефективному управлінні фінансовими ресурсами та ризиками. Таке забезпечення дозволяє компаніям оперативно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі, адаптуючи свої стратегії та приймаючи виважені рішення. Однак, не дивлячись на його значущість, існує ряд невирішених питань та аспектів, що вимагають подальших досліджень. Це стосується як вдосконалення існуючих інструментів та підходів, так і створення нових моделей та технологій для ефективного аналізу великих даних, зокрема в контексті штучного інтелекту та машинного навчання. Тому можна стверджувати, що майбутнє цієї сфери обіцяє бути насиченим та інноваційним.

Список використаних джерел:

1. Sūdžius, V. (2007). Speciality of decision making choice in retail market of finance services. *Business: Theory and Practice*, 8(2), 2007, 107-111.
2. Frolova, L., Zhadko, K., Ilyash, O., Yermak, S., & Nosova, T. Model for opportunities assessment to increase the enterprise innovation activity. *Business: Theory and Practice*, 22(1), 2021, 1-11.
3. Dokmanic, I., Parhizkar, R., Ranieri, J., & Vetterli, M. Euclidean distance matrices: essential theory, algorithms, and applications. *IEEE Signal Processing Magazine*, 32(6), 2015, 12-30.
4. Ilyash, O., et al. Evaluation of enterprise investment attractiveness under circumstances of economic development. *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*, 47(47), 2020, 95-113.
5. Ilyash, O., Dzhadan, I., & Ostasz, G. The influence of the industry's innovation activities indices on the industrial products' revenue of Ukraine. *Economics and Sociology*, 11(4), 2018, 317-331.
6. Korytko, T. Estimation of investment activity of industrial enterprises of Ukraine. *Economic Bulletin of Donbass*, 3(45), 2016, 141-145.
7. Kovtunenکو, K., Kovtunenکو, Y., Shatskova, L., & Yatsenko, M., Management mechanism as an independent element of the food industry enterprise innovative activity expenditures management system. *Journal of Hygienic Engineering and Design*, 28, 2019, 73-80.
8. Savluk, O. Conceptual approaches to determining the investment attractiveness of the region. *Bulletin of Khmelnytsky National University*, 5(2), 2011, 241-245.
9. Shcherba, A. Investment activity of industrial enterprises of Ukraine. *Strategy and mechanisms for regulating industrial development*, 2015, (pp. 233-243).
10. Vasylytsiv, T., Lupak, R., & Osadchuk, Yu. Assessment of the level of penetration of import dependence in the context of the import substitution policy in Ukraine. *Economic Annals-XXI*, 167(9-10), 2017, 13-17.